

MALAYSIA
DEWAN RAKYAT
ATURAN URUSAN MESYUARAT

NASKHAH SAHIH/BAHASA MALAYSIA

<http://www.parlimen.gov.my>

HARI KHAMIS, 14 NOVEMBER 2024, PUKUL 10.00 PAGI

Bil. 9

WAKTU PERTANYAAN-PERTANYAAN MENTERI

1. PR-1533-MQT2947
Tuan Syahredzan bin Johan [Bangi] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah Kerajaan bersedia menerima pakai teknologi kecerdasan buatan dalam sektor perundangan dan perkhidmatan undang-undang dalam negara.
2. PR-1533-MQT2955
Komander Nordin bin Ahmad Ismail TLDM (Bersara) [Lumut] minta **MENTERI PERTAHANAN** menyatakan apakah usaha dan kaedah yang sedang dilakukan oleh Kementerian bagi memastikan kegiatan buli di UPNM dinoktahkan.
3. PR-1533-MQT2932
Puan Syerleena binti Abdul Rashid [Bukit Bendera] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan memandangkan Khazanah dan PNB diakui sebagai salah satu GLIC yang membuat pelaburan banyak portfolio yang mana mungkin terdapat sebahagian pelaburan yang gagal, dalam kes Fashion Valet, apakah faktor-faktor menyebabkan kegagalan syarikat tersebut.

MALAYSIA
DEWAN RAKYAT
ATURAN URUSAN MESYUARAT

NASKHAH SAHIH/BAHASA MALAYSIA

<http://www.parlimen.gov.my>

HARI KHAMIS, 14 NOVEMBER 2024, PUKUL 10.00 PAGI

Bil. 53

WAKTU PERTANYAAN-PERTANYAAN MENTERI

PERTANYAAN-PERTANYAAN BAGI JAWAB LISAN

1. PR-1533-L27568
Tuan Lim Lip Eng [Kepong] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan apakah program berasaskan komuniti dikaji sebagai alternatif kepada penahanan kanak-kanak bawah umur yang ditahan atas kesalahan imigresen. Adakah program yang sama boleh dikaji bagi banduan yang telah habis menjalankan dua pertiga daripada tempoh hukuman penjara mereka.
2. PR-1533-L26448
Datuk Dr. Nik Muhammad Zawawi bin Haji Salleh [Pasir Puteh] minta **MENTERI PERLADANGAN DAN KOMODITI** menyatakan perancangan jangka sederhana dan panjang pihak Kementerian dalam memastikan kelestarian sektor peladangan sawit yang kini hampir mencecah limitasi keluasan tanah ladang iaitu 6.5 juta hektar.
3. PR-1533-L27574
Tuan Yuneswaran A/L Ramaraj [Segamat] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan bilangan penyertaan rakyat Malaysia yang melabur dalam ASB dan ASM.

4. PR-1533-L26826
Tuan Haji Bakri bin Jamaluddin [Tangga Batu] minta **MENTERI PERPADUAN NEGARA** menyatakan usaha-usaha yang dilakukan membawa pulang artifak dan manuskrip lama yang berkaitan sejarah-sejarah Tanah Melayu yang dijarah di zaman penjajahan Portugis, Belanda dan Inggeris dan disimpan di luar negara seperti yang diumumkan oleh YAB Timbalan Perdana Menteri pertama baru-baru ini.
5. PR-1533-L26571
Dato' Indera Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan adakah Kementerian merancang untuk menyediakan program holistik berkaitan Pengurusan Halal sebagai nilai tambah kepada mahasiswa terutama dalam bidang pengurusan perniagaan, pengurusan hotel dan pelancongan dan sains gunaan.
6. PR-1533-L27316
Datuk Hajah Siti Aminah binti Aching [Beaufort] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan usaha yang diambil bagi mengawal ancaman aktiviti penculikan dan rompakan di perairan Pantai Timur Sabah yang didalangi anasir kumpulan KFR dan Abu Sayaf Group (ASG) serta ancaman serangan ke atas Sabah dari Selatan Filipina khususnya daripada pihak yang mendakwa sebagai waris Kesultanan Sulu.
7. PR-1533-L27036
Tuan Jamaludin bin Yahya [Pasir Salak] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan adakah Kementerian berhasrat mempertimbangkan cadangan memperkenalkan laluan program Pendidikan dan Latihan Teknikal dan Vokasional (TVET) seawal usia tingkatan 1 bagi memberi peluang kepada pelajar memilih bidang kemahiran yang mereka minati.
8. PR-1533-L27482
Dr. Kelvin Yii Lee Wuen [Bandar Kuching] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan pelan Kerajaan sama ada untuk memansuhkan Akta Hasutan atau memindanya supaya hanya digunakan untuk perkara yang menyentuh institusi diraja dan tidak disalahgunakan untuk isu lain.
9. PR-1533-L(5)00263
Tuan Ganabatirau A/L Veraman [Klang] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan apakah tindakan yang telah diambil setakat ini dalam isu melibatkan tanah khas untuk pembinaan sekolah di Bandar Botanik, Klang yang disalah guna oleh suatu syarikat swasta.

[Pertanyaan di bawah PM 22(5)]

10. PR-1533-L26405
Datuk Haji Idris bin Haji Ahmad [Bagan Serai] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan apakah usaha Kementerian dalam menghasilkan pemimpin di peringkat pentadbiran universiti yang berkualiti dan mempunyai wawasan yang jelas dalam membangunkan negara melalui pembangunan bakat berpengetahuan tinggi, profesional, kreatif dan inovatif.
11. PR-1533-L27511
Tuan Chong Zhemine [Kampar] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan adakah Kerajaan berhasrat untuk memperkenalkan cukai GST untuk menggantikan Cukai SST.
12. PR-1533-L26155
Tuan Zakri bin Hassan [Kangar] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan adakah Kementerian mempunyai perancangan untuk mengubah secara keseluruhan kurikulum sekolah rendah dan menengah sesuai dengan kehendak masa kini.
13. PR-1533-L27488
Tuan Mordi Bimol [Mas Gading] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan dengan peningkatan pengawasan terhadap dana awam dan perbelanjaan, apakah langkah-langkah yang diambil oleh Kementerian Kewangan untuk meningkatkan ketelusan dalam proses perolehan Kerajaan dan mengurangkan rasuah dalam pemberian kontrak Kerajaan.
14. PR-1533-L26349
Kapten Azahari bin Hasan [Padang Rengas] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan status terkini berkenaan permohonan naik taraf kemudahan awam yang disediakan di setiap stesen Keretapi Tanah Melayu (KTM) khususnya di KTM Padang Rengas kerana ada sesetengah daripadanya tidak mesra pengguna/OKU. Seperti contoh tiada lif untuk pengguna OKU berkerusi roda.
15. PR-1533-L27510
Datuk Willie anak Mongin [Puncak Borneo] minta **MENTERI PERALIHAN TENAGA DAN TRANSFORMASI AIR** menyatakan sama ada Kementerian sedang mengambil inisiatif untuk mengenal pasti dan meneroka potensi tenaga boleh diperbaharui bagi setiap kawasan Parlimen agar ia boleh dimanfaatkan untuk menyelesaikan masalah bekalan elektrik terutamanya di kawasan pedalaman yang jauh dari grid elektrik utama di seluruh negara.

16. PR-1533-L26952
Tuan Nurul Amin bin Hamid [Padang Terap] minta **MENTERI PERLADANGAN DAN KOMODITI** menyatakan berapa sasaran penerima yang layak daripada pekebun kecil, petani dan penternak Padang Terap menerima Budi Agri-Komoditi dan berapa daripada mereka yang sudah menerima bantuan tersebut.
17. PR-1533-L26102
Tuan William Leong Jee Keen [Selayang] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan selaras dengan Pelan Induk Perindustrian Baharu 2030, apakah langkah-langkah yang diambil oleh Kementerian bagi memastikan bakat dapat dibangunkan dalam sektor-sektor kritikal seperti sektor teknologi dan sektor kejuruteraan.
18. PR-1533-L26760
Ir. Ts. Haji Khairil Nizam bin Khirudin [Jerantut] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan :
- (a) perancangan terperinci Kementerian mengambil kira keseimbangan terhadap keputusan memperoleh tren tambahan KTMB dari China melalui kaedah pajakan dalam perjanjian bernilai RM10.7 bilion; dan
 - (b) sejauh manakah Kementerian mengkaji impaknya kepada pekerja sedia ada terutama mereka di bahagian penyelenggaraan, pembaikan dan operasi.
19. PR-1533-L27219
Tuan Lee Chuan How [Ipoh Timor] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan rentetan permohonan kewarganegaraan yang ditolak, sama ada pemohon diberikan sebab-sebab dan alasan penolakan.
20. PR-1533-L26179
Tuan Mohd Azizi bin Abu Naim [Gua Musang] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan tindakan terkini Kementerian bagi membaik pulih bangunan asrama Sekolah Kebangsaan Renok Baru yang rosak sepenuhnya 2 tahun lepas dan pembinaan bangunan baru Sekolah Kebangsaan Sri Permai memandangkan bangunan sekolah sedia ada amat berbahaya kepada pelajar.
21. PR-1533-L27402
Datuk Seri Haji Jalaluddin bin Haji Alias [Jelebu] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan adakah kaedah penilaian prestasi pelajar di sekolah rendah pada hari ini dapat membantu dalam mengenal pasti prestasi sebenar pelajar untuk kemasukan ke sekolah berasrama penuh.

22. PR-1533-L26362
Tuan Haji Abdul Latiff bin Abdul Rahman [Kuala Krai] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan apakah usaha Kementerian untuk memperkasakan perpaduan di kalangan pelajar sekolah sedangkan wujudnya sistem pendidikan yang berbeza seperti sekolah kebangsaan dan sekolah jenis kebangsaan yang menyumbang kepada pemisahan awal dalam kalangan pelajar daripada latar belakang etnik dan agama yang berbeza.
23. PR-1533-L26809
Datuk Suhaimi bin Nasir [Libaran] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan susulan daripada tindakan Kerajaan United Kingdom untuk mewajibkan semua pelawat dari Malaysia untuk mengisi Electronic Travel Authorisation (ETA) bermula pada tahun 2025, adakah terdapat kewajaran untuk Kerajaan melaksanakan tindakan yang sama bagi semua pelawat yang ingin masuk ke Malaysia dalam memastikan keselamatan negara terjamin.
24. PR-1533-L26190
Tuan Shaharizukirnain bin Abd. Kadir [Setiu] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan apakah Kementerian bersedia melaksanakan sebarang insentif bagi mengurangkan kos logistik seperti alat ganti kenderaan yang meningkat akibat penyasaran subsidi diesel.
25. PR-1533-L26733
Tuan Zahir bin Hassan [Wangsa Maju] minta **MENTERI PERALIHAN TENAGA DAN TRANSFORMASI AIR** menyatakan bilangan institusi kewangan yang menyediakan fasiliti pinjaman bagi memasang panel solar serta apakah langkah Kementerian untuk menggalakkan lebih banyak institusi kewangan menyediakan fasiliti pinjaman bagi tujuan ini.
26. PR-1533-L26107
Dato' Sri Dr. Haji Ismail bin Haji Abd. Muttalib [Maran] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan berapa peratus siswa dan siswi yang mengambil jurusan pendidikan sama ada lepasan UPSI, IPG atau universiti-universiti awam yang lain yang sehingga kini masih lagi menganggur dan belum mendapat pekerjaan.
27. PR-1533-L27543
Datuk Seri M. Saravanan [Tapah] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan jumlah peruntukan yang disalurkan kepada sekolah-sekolah Tamil untuk tahun 2024 dan mohon senaraikan sekolah-sekolah yang telah menerima peruntukan tersebut serta jumlahnya.
28. PR-1533-L26457
Tuan Afnan Hamimi bin Dato' Haji Taib Azamuddin [Alor Setar] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan status terkini kelulusan untuk Projek Lapangan Terbang Antarabangsa Kulim (KXP) beroperasi melibatkan kelulusan ruang udara.

29. PR-1533-L26171
Dato Henry Sum Agong [Lawas] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan bila akan disediakan mesin pencetak kad pengenalan baru di Pejabat Pendaftaran Lawas.
30. PR-1533-L26229
Dr. Siti Mastura binti Muhammad [Kepala Batas] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan :
- (a) statistik terkini pelajar IPTA yang tercicir akibat tidak berjaya menamatkan pengajian mengikut universiti; dan
 - (b) apakah punca dan tindakan pihak IPTA bagi mengatasi masalah ini.
31. PR-1533-L27276
Tuan Lee Chean Chung [Petaling Jaya] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan bilangan CCTV di seluruh negara yang boleh diakses oleh pihak polis untuk siasatan jenayah dan melindungi orang awam, mengikut negeri dan pemilik (Kerajaan Persekutuan, Kerajaan Negeri, PBT dan sektor swasta), dan berapa bajet tambahan untuk liputan optimal CCTV Persekutuan.
32. PR-1533-L26204
Tuan Wan Razali bin Wan Nor [Kuantan] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan bagi tempoh antara 2020 - 2023:
- (a) tahap penguasaan Bahasa Melayu dari aspek penulisan dan komunikasi mengikut pecahan kaum utama bagi sekolah kebangsaan dan sekolah vernakular; dan
 - (b) tindakan pihak Kementerian bagi meningkatkan tahap penguasaan Bahasa Melayu dalam kalangan pelajar.
33. PR-1533-L27334
Tuan Wong Chen [Subang] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan :
- (a) adakah PDRM dan agensi lain menyiasat jenayah terancang seperti yang disebut rakyat Malaysia yang dipenjarakan di Singapura seperti K Hemakavin atau Pannirselvam ; dan
 - (b) sama ada surat sokongan telah diserahkan kepada pihak berkuasa Singapura bagi membuktikan kerjasama dalam penyiasatan tahanan rakyat Malaysia.

34. PR-1533-L27432
Tuan Fathul Huzir bin Ayob [Gerik] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan langkah yang diambil Kerajaan ekoran laporan penjualan FashionValet (FV) dengan harga rendah kepada firma pelaburan tempatan, NXBT Partners yang pernah menerima sokongan daripada Khazanah Nasional Bhd dan mengumpul hampir USD20 juta dalam pelaburan.
35. PR-1533-L(5)00267
Puan Syerleena binti Abdul Rashid [Bukit Bendera] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan bilangan pengusiran yang dilakukan antara 1 Januari hingga 14 Oktober 2024, mengikut pecahan umur, jantina, kewarganegaraan, dan status UNHCR. Apakah langkah-langkah yang diambil oleh Kerajaan untuk memastikan pengusiran ini tidak melanggar prinsip *non-refoulement*.

[Pertanyaan di bawah PM 22(5)]

36. PR-1533-L26900
Dato' Haji Ahmad bin Saad @ Yahaya [Pokok Sena] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan langkah Kementerian bagi mewajibkan penggunaan Bahasa Melayu sebagai bahasa pengantar di sekolah selaras dengan Akta Pendidikan 1996.
37. PR-1533-L27560
Tuan Lim Guan Eng [Bagan] minta **MENTERI PERALIHAN TENAGA DAN TRANSFORMASI AIR** menyatakan jumlah yang diluluskan oleh Kerajaan Persekutuan untuk projek-projek bekalan air di Pulau Pinang berbanding dengan Kedah dan nyatakan jumlah yang telah pun dibelanjakan.
38. PR-1533-L26250
Tuan Haji Kamal bin Ashaari [Kuala Krau] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan :
- (a) adakah benar berlakunya pengurangan jumlah pengambilan pelajar baru di UiTM Jengka; dan
 - (b) sekiranya ya, mohon penjelasan daripada pihak Kementerian berkenaan asbab berlakunya serta langkah-langkah yang diambil bagi menaikkan kembali bilangan pengambilan pelajar ke institusi pengajian tinggi.

39. PR-1533-L27535

Tuan Sim Tze Tzin [Bayan Baru] minta **MENTERI PERALIHAN TENAGA DAN TRANSFORMASI AIR** menyatakan tindakan Kementerian untuk mengatasi masalah banjir yang kerap berlaku di Parlimen Bayan Baru. Apakah projek tebatan banjir yang akan dilaksanakan.

40. PR-1533-L26878

Dato' Hajah Siti Zailah binti Mohd Yusoff [Rantau Panjang] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan :

- (a) berapa peratus peruntukan yang telah dibelanjakan bagi program Skim Pembiayaan Ikhtiar, Skim Pembangunan Kesejahteraan Rakyat dan Program Rebat Bil Elektrik untuk miskin tegar seperti yang dijanjikan dalam Belanjawan 2024; dan
- (b) berapa orang yang mendapat manfaat daripada skim-skim ini.

41. PR-1533-L27068

Tuan Chow Yu Hui [Raub] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan :

- (a) status siasatan IPCC berkenaan aduan keganasan polis bernombor IPCC.231/2024 dan IPCC.230/2024 berkenaan insiden serahan memorandum di luar Parlimen oleh Persatuan Teoh Beng Hock Untuk Kemajuan Demokrasi pada 15 Julai 2024; dan
- (b) status terkini siasatan semula kes kematian Teoh Beng Hock.

42. PR-1533-L27288

Puan Young Syefura binti Othman [Bentong] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan status pelaksanaan modul hak asasi manusia yang dibangunkan oleh Suruhanjaya Hak Asasi Manusia Malaysia (SUHAKAM) dalam akademi polis di seluruh negara, sejak pelancaran modul tersebut pada April 2022.

43. PR-1533-L27203

Dr. Mohammed Taufiq bin Johari [Sungai Petani] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan apakah inisiatif yang diambil oleh Kerajaan untuk menyemak semula dasar kelayakan pasangan bukan warganegara (*foreign spouse*) untuk bekerja agar mereka juga boleh menyumbang kepada ekonomi negara, memandangkan terdapat kebimbangan tentang *brain drain* dan keperluan memaksimumkan bakat dalam negara.

44. PR-1533-L27544
Tuan Chong Chieng Jen [Stampin] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan sama ada perusahaan perniagaan kecil dan mikro dan juga penaja akan dikecualikan daripada pelaksanaan e-invois selepas 1 Julai 2025.
45. PR-1533-L27446
Datuk Seri Panglima Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan status pembinaan asrama SMK Entilibon yang sudah dilaksanakan panggilan tender sebelum ini. Projek asrama ini mampu membantu meningkatkan akses kepada pendidikan melalui pengurangan jarak ke sekolah.
46. PR-1533-L27259
Dato Anyi Ngau [Baram] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan status pelaksanaan projek sekolah-sekolah daif di Sarawak dan kawasan Baram khususnya. Nyatakan status pelaksanaan SK Beluru Central, Bakong dan SK Long Lapok.
47. PR-1533-L27456
Tuan Ramkarpal Singh A/L Karpal Singh [Bukit Gelugor] minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan jumlah pertuduhan di bawah Akta Hasutan, Seksyen 233 Akta Komunikasi dan Multimedia, Seksyen 7(1) Akta Mesin Cetak dan Penerbitan dalam tempoh 1 Januari 2024 hingga 14 Oktober 2024.
48. PR-1533-L26916
Puan Rodiyah binti Sapiee [Batang Sadong] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan sebelum ini terdapat cadangan penggubalan Akta Perolehan di bawah Kerajaan Perpaduan, apakah kawalan melalui akta tersebut merangkumi projek mega G2G (*government to government*) dan adakah perancangan agar maklumat perolehan tertentu boleh diakses oleh orang awam.
49. PR-1533-L27437
Datuk Seri Panglima Dr. Jeffrey Gopari Kitingan [Keningau] minta **MENTERI PERALIHAN TENAGA DAN TRANSFORMASI AIR** menyatakan bilakah Kementerian akan meluluskan dengan kadar yang segera pembinaan Barage Likas di Kota Kinabalu yang merupakan salah satu penyelesaian komprehensif tebatan banjir untuk Kota Kinabalu dan kawasan sekitarnya yang mengatasi masalah pengaliran air sungai yang dihalang oleh paras air pasang laut yang tinggi.

ATURAN URUSAN MESYUARAT DAN USUL-USUL

1. **Menyambung semula pertimbangan ke atas Rang Undang-undang Perbekalan 2025 (D.R.45/2024) dan Usul Anggaran Perbelanjaan Pembangunan 2025 seperti berikut :**

“Bahawa Dewan ini, mengikut subseksyen 4(3) Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966 [Akta 406], membuat ketetapan iaitu suatu jumlah wang sebanyak tidak lebih dari lapan puluh lapan bilion ringgit (RM88,000,000,000) dibelanjakan daripada Kumpulan Wang Pembangunan bagi tahun 2025, dan bagi tujuan dan butiran Perbelanjaan Pembangunan yang dinyatakan di bawah Maksud Pembangunan atau (“P”) dalam senarai Anggaran Perbelanjaan Persekutuan 2025, yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 16 Tahun 2024, adalah diuntukkan di bawah Maksud-maksud yang berkenaan jumlah-jumlah yang bersestentangan dengan butiran-butiran itu di ruangan enam dan tujuh senarai tersebut.”

Dalam Jawatankuasa Sebuah-buah Majlis (13 November 2024)

2.	(D.R.43/2024)	Rang Undang-Undang Industri Perkhidmatan Air (Pindaan) 2024	Bacaan Kali Yang Kedua
		[Menteri Peralihan Tenaga dan Transformasi Air]	
3.	(D.R.19/2024)	Rang Undang-Undang Mufti (Wilayah-Wilayah Persekutuan) 2024.	“
		[Perdana Menteri]	
4.	(D.R.18/2024)	Rang Undang-Undang Pentadbiran Undang-Undang Islam (Wilayah-Wilayah Persekutuan) (Pindaan) 2024.	“
		[Perdana Menteri]	
5.	(D.R.20/2024)	Rang Undang-Undang Tatacara Mal Mahkamah Syariah (Wilayah-Wilayah Persekutuan) (Pindaan) 2024.	“
		[Perdana Menteri]	

6. (D.R.44/2024) Rang Undang-Undang Lembaga Pelesenan Kenderaan Perdagangan (Pindaan) 2024. **Bacaan Kali Yang Kedua**

[Menteri Pengangkutan]

7. (D.R.46/2024) Rang Undang-Undang Majlis Perundingan Gaji Negara (Pindaan) 2024. “

[Menteri Sumber Manusia]

8. PR-1533-U(27)339
Dato' Indera Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan ini menggesa Kerajaan untuk meneliti dan meningkatkan kadar gaji minimum. Kali terakhir Kerajaan menyemak semula gaji minimum pada Mei 2022 dengan kenaikan daripada RM1,200 kepada RM1,500. Walaupun kenaikan itu merupakan langkah positif terutama dalam menyediakan taraf hidup yang lebih selesa bagi mereka yang berpendapatan rendah, kebimbangan kekal mengenai kesan jangka panjangnya disebabkan potensi inflasi.

Adalah diharapkan peningkatan gaji minimum dapat diuruskan dengan baik bagi merangsang pertumbuhan produktiviti perniagaan. Adalah penting untuk menangani cabaran seperti kemerosotan daya saing dan kekurangan bakat mahir. Kerajaan mesti melabur dalam teknologi, peningkatan kemahiran tenaga kerja dan langkah kalis masa depan sambil menguruskan tekanan inflasi untuk memastikan pertumbuhan ekonomi yang mampan.

Sudah tiba masanya untuk Kerajaan mengkaji kenaikan gaji minimum bagi membantu mengurangkan kemiskinan dan ketidaksetaraan di samping mengimbangi tekanan inflasi dan mengekalkan daya saing ekonomi."

[Menteri Sumber Manusia]

9. PR-1533-U(27)340
Dato' Indera Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan ini menggesa Kerajaan untuk memperkenalkan semula GST supaya dapat mengimbangi keperluan fiskal negara yang semakin meningkat.

Peralihan daripada GST kepada SST pada 2018 telah mengurangkan hasil cukai dengan ketara. Walaupun kadar Cukai Perkhidmatan telah meningkat dari 6% kepada 8% pada 2024, hasil tahunan kekal jauh di bawah paras era GST. Kekurangan ini menghalang pembangunan infrastruktur.

Sudah tiba masanya pengenalan semula GST dan sistem pulangan cukai yang lebih cekap dan efisien akan merangsang pertumbuhan pendapatan Kerajaan. Hasil ini mestilah disalurkan untuk pembangunan infrastruktur justeru terus meningkatkan pertumbuhan ekonomi.

Adalah diharapkan pelaporan yang telus tentang penggunaan kutipan cukai tersedia bagi terus membina kepercayaan masyarakat umum terhadap keperluan kutipan cukai yang lebih efisien."

[Menteri Kewangan]

10. PR-1533-U(27)341

Dato' Indera Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan ini menggesa Kerajaan untuk mengkaji dan menyediakan satu kaedah yang mampan bagi membiayai perkhidmatan kesihatan awam dalam negara.

Sistem penjagaan kesihatan Malaysia menghadapi kos yang semakin meningkat, pergantungan yang besar kepada pembiayaan Kerajaan, perbelanjaan isi rumah tinggi, perlindungan insurans yang terhad, dan ketidaksamaan dalam akses penjagaan kesihatan. Sistem perkhidmatan kesihatan awam berada di bawah tekanan, manakala penjagaan swasta masih tidak mampu dimiliki oleh ramai orang.

Sudah tiba masanya satu kaedah yang inklusif bagi menjamin kemampanan sistem perkhidmatan kesihatan negara di samping terus memberikan perkhidmatan yang cekap kepada masyarakat umum."

[Menteri Kesihatan]

11. PR-1533-U(27)342

Dato' Indera Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan ini menggesa Kerajaan untuk membentangkan satu Kertas Putih Kesihatan Mental Kebangsaan.

1 daripada 3 rakyat Malaysia mempunyai isu kesihatan mental, dengan jumlah tertinggi adalah di kalangan mereka yang berumur 16-19 tahun serta mereka daripada keluarga berpendapatan rendah.

Kesihatan mental turut menjejaskan satu daripada enam kanak-kanak berumur lima hingga 15 tahun di Malaysia. Masalah kesihatan mental dalam kalangan kanak-kanak telah melonjak daripada 7.9% pada 2019 kepada 16.5% pada 2023.

Adalah diharapkan, kertas putih ini dapat menggariskan isu dan punca masalah mental yang semakin meruncing dalam kalangan masyarakat supaya semua pemegang taruh memberikan solusi terbaik bagi menangani masalah ini."

[Menteri Kesihatan]

12. PR-1533-U(27)346

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan ini menggesa Kerajaan supaya mewujudkan pusat benih padi khusus di kawasan utara khasnya di Arau, Perlis bagi membekalkan benih-benih padi yang bermutu tinggi dan membolehkan penyelidikan yang agresif dibuat bagi menghasilkan benih padi baru di samping menyelesaikan masalah ketidakcukupan benih padi di pasaran. Pusat Benih Padi adalah penting untuk mengumpul benih padi yang lebih berdaya komersial, lebih berdaya tahan iklim (*climate resistant*) dan sesuai dengan cuaca di kawasan utara Semenanjung Malaysia.

Pusat ini juga boleh berperanan menjalankan kajian di peringkat serantau dan melibatkan penyelidik daripada negara-negara jiran seperti Thailand, Indonesia dan Myanmar yang mempunyai tanaman baka padi yang berdaya komersial tinggi."

[Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan]

13. PR-1533-U(27)348

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan ini menggesa supaya Kerajaan mengambil langkah pro-aktif dalam menangani kes penderaan kanak-kanak yang berlarutan dan sehingga kini belum ada penyelesaian tuntas. Statistik Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat menunjukkan sehingga November 2023, kira-kira 1,069 kes penderaan kanak-kanak dilaporkan yang disebabkan oleh kecuaian ibu bapa dan penjaga Kanak-kanak adalah masa depan negara. Usaha menangani isu pengabaian dan penderaan kanak-kanak yang dilihat membimbangkan perlu ditangani secara menyeluruh dan membabitkan pelbagai pihak.

Lantaran itu, pihak kerajaan wajar menangani pantas menghentikan kitaran dera ini dengan sebuah target 'Dera Sifar' menerusi langkah- langkah proaktif seperti mewajibkan kursus penjagaan anak, mewujudkan sistem pemantauan berkala serta meneliti semula undang-undang serta garis panduan yang berkaitan. Perkhidmatan dalam hal membabitkan perlindungan, pemulihan dan pemeliharaan kanak-kanak perlu diperkukuh dan direalisasikan."

[Menteri Dalam Negeri]

14. PR-1533-U(27)350

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan ini menggesa supaya Kerajaan menubuhkan badan siasatan bebas bagi mengenal pasti secara terperinci punca utama yang menyebabkan kekurangan bekalan makanan asas seperti beras tempatan, ayam dan telur ayam di pasaran.

Perancangan penyelesaian jangka pendek, perancangan jangka panjang yang komprehensif serta penguatkuasaan yang lebih 'keras' terhadap golongan kartel orang tengah antara faktor pengukuhan daya pengeluaran bekalan makanan. Rakyat baik dari kalangan pengguna mahupun pengusaha restoran kecil masih mengeluh dengan permasalahan ini yang menyebabkan kenaikan harga bekalan makanan.

Kerajaan tidak seharusnya melepaskan tanggungjawab menjaga keterjaminan bekalan makanan kepada pengguna sebagai *end user* mahupun menyarankan penyelesaian jalan mudah seperti menambah import makanan tetapi perlu mencari penyelesaian sepanjang rangkaian jaringan bekalan bahan makanan mentah bagi memastikan keterjaminan makanan (*food security*)."

[Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan]

15. PR-1533-U(27)352

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan ini menggesa Kerajaan supaya mengkaji semula peruntukan khas yang boleh diberikan kepada pekebun kecil, penternak dan nelayan yang terjejas akibat situasi iklim yang tidak menentu serta kenaikan harga barang. Kerosakan tanaman dan kematian ternakan seringkali mendatangkan kerugian besar hingga kepada jutaan ringgit setiap kali berlaku bencana alam.

Dengan situasi semasa ekonomi negara yang tidak stabil juga secara tidak langsung akan memberi tekanan kepada kos sara hidup pekebun kecil, penternak dan nelayan yang kebanyakannya bergantung harap kepada sumber pendapatan tersebut sahaja. Maka pemberian peruntukan khas ini dapat menambah baik kehidupan mereka."

[Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan]

16. PR-1533-U(27)353

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan ini menggesa Kerajaan supaya menyegerakan pembinaan dan baik pulih tembok sempadan Malaysia-Thailand supaya merangkumi keseluruhan perbatasan dari Perlis hingga Kelantan dan menyediakan suatu pelan tindakan komprehensif merangkumi semua agensi Kerajaan bagi kawalan sempadan Malaysia-Thailand. Sempadan Malaysia-Thailand adalah sepanjang kira-kira 656km namun hanya 111km sahaja yang berpagar. Sebahagian tembok sempadan antara Malaysia dan Thailand di sepanjang Laluan Keselamatan dan Pembangunan (KESBAN) dilihat sudah usang manakala peralatan kamera litar tertutup (CCTV) dan alat pengimbas perlu ditambah, dibaikpulih dan dinaik taraf dengan teknologi terkini seperti penggunaan dron.

Beberapa insiden pada masa lalu seperti kes tembakan ke atas pasukan keselamatan negara dan bermaharajalelanya sindiket pemerdagangan manusia seperti yang berlaku di insiden Wang Kelian serta penyeludupan barangan termasuk dadah dan senjata menunjukkan betapa kritikalnya keperluan untuk meningkatkan tahap keselamatan di perbatasan.

Kerajaan Malaysia sebelum ini telah memberikan komitmen untuk membina tembok sempadan tersebut tetapi sehingga terkini masih tiada pelan pembangunan komprehensif dan terperinci yang diumumkan. Mohon pihak Kerajaan memandangkan serius perkara ini dengan menyegerakan pembangunan tembok sempadan Malaysia-Thailand secara menyeluruh dan memastikan suatu pelan komprehensif merangkumi semua agensi Kerajaan bagi kawalan sempadan Malaysia - Thailand agar benar-benar berkesan menjamin keselamatan perbatasan negara."

[Perdana Menteri]

17. PR-1533-U(27)354

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan ini menggesa Kerajaan supaya agihan peruntukan pembangunan dan pelaksanaan projek pembangunan di peringkat negeri diberikan mengikut keutamaan dan keperluan Kerajaan negeri. Berdasarkan pelan RMKe-12, enam negeri kurang membangun akan terus diberi keutamaan dengan agihan sekurang-kurangnya 50% daripada keseluruhan peruntukan Perbelanjaan Pembangunan Asas Persekutuan.

Namun begitu, terdapat beberapa projek yang diluluskan oleh Kerajaan Persekutuan tidak mengambil kira cadangan dan hasrat Kerajaan negeri khususnya di Perlis untuk mempelbagaikan fungsi sesuatu projek sedangkan Kerajaan negeri mempunyai dasar serta hala tuju yang telah mengambil kira pelbagai keperluan dan kehendak semasa serta pada masa hadapan. Misalnya, Projek Lencongan Banjir Barat Timah Tasoh yang telah dilaksanakan pada tahun 2015, di mana dalam pembinaan terowong banjir terdapat skop pembinaan pada item pencahayaan di dalam terowong berjumlah RM300 ribu.

Namun, skop berkenaan telah dikeluarkan atas alasan penjimatan. JPS Perlis selaku pelaksana projek telah membangkitkan perkara ini supaya dikekalkan atas faktor keselamatan dan memudahkan kerja pemantauan serta penyelenggaraan di dalam terowong di masa hadapan. Akan tetapi, ianya masih tetap dikeluarkan daripada skop asal projek."

[Menteri Ekonomi]

18. PR-1533-U(27)355

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan ini menggesa Kerajaan supaya mengkaji dan merancang satu inisiatif khas bagi memastikan setiap rakyat dan keluarga Malaysia terutamanya dari golongan B40 dan M40 mampu memiliki kediaman pertama dengan menyediakan rumah mampu milik berharga RM200,000 dan ke bawah baik di luar dan di dalam bandar. Kerajaan tidak boleh hanya memperkenalkan inisiatif yang hanya sekadar *rebranding* daripada Kerajaan sebelum ini kerana perubahan yang besar perlu dilakukan bagi mendepani kenaikan kos pembinaan disebabkan kenaikan harga barang binaan.

Dasar Perumahan Negara (2018-2025) sendiri memperakui bahawa isu kemampuan memiliki rumah semakin ketara di kalangan rakyat dan impak kenaikan harga rumah yang mendadak turut dirasai golongan M40 selain B40. Inisiatif khas untuk menyediakan kemudahan rumah pertama pada harga di bawah RM200,000 dan ke bawah ini hendaklah dijadikan salah satu sasaran kajian semula Dasar Perumahan Negara dan memerlukan input dari pelbagai Agensi dan Kementerian serta pihak bukan Kerajaan dan bukan dari satu Kementerian sahaja.

Isu kemampuan memiliki rumah pertama jika tidak ditangani akan mewujudkan generasi rakyat yang sentiasa menyewa tanpa mendapat peluang memiliki perumahan sendiri. Golongan generasi ini juga akan terus menjadi mangsa kepada harga hartanah yang melambung akibat spekulasi hartanah dan tanpa kawalan harga sehingga menjadikan harga di luar kemampuan sebenar golongan M40 dan B40."

[Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan]

19. PR-1533-U(27)356

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan ini menggesa kerajaan bersikap adil dalam mengamalkan kebebasan media di Malaysia. Kerajaan tidak seharusnya menjadikan Suruhanjaya Komunikasi Multimedia Malaysia (SKMM) sebagai alat politik untuk menyekat mana-mana isi kandungan media yang tidak 'pro' Kerajaan atau tidak sependapat dengan Kerajaan. YAB Perdana Menteri yang memerintah Kerajaan pada masa ini telah berikrar dalam manifestonya untuk memastikan hak kebebasan bersuara dan melindungi kebebasan media.

Namun, keadaan sebaliknya berlaku selepas beberapa bulan beliau membentuk Kerajaan. Lebih mendukacitakan, kebebasan media yang diwar-warkan Kerajaan hanyalah terhad kepada 'pro' Kerajaan sahaja, manakala parti pembangkang secara halus dikenakan sekatan kepada akses media. Mana-mana media rasmi Kerajaan mahupun swasta tidak diberi kebenaran untuk menyiarkan berita mengenai parti pembangkang mahupun pihak yang menentang Kerajaan.

Oleh hal demikian, Kerajaan digesa supaya berlaku adil dalam menyalurkan maklumat kepada rakyat. Tindakan ini adalah penting untuk memastikan hak kebebasan media tidak dicabul sewenang-wenangnya oleh pihak-pihak tertentu."

[Menteri Komunikasi]

20. PR-1533-U(27)357

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan ini menggesa Kerajaan mengkaji semula kawasan masuk dan keluar sempadan Malaysia-Thailand di Wang Kelian, Perlis. Sebelum ini, penduduk kedua-dua negara boleh menikmati kemudahan bergerak sehingga dua kilometer tanpa menggunakan pasport atau pas sempadan pada hari minggu.

Kuatkuasa itu pernah dibuat bermula tahun 1993 hingga 2015. Akan tetapi, penarikan semula kemudahan kebebasan bergerak ini telah dibuat pada tahun 2015 kerana penemuan rangka manusia mangsa sindiket pemerdagangan manusia yang dipercayai etnik Rohingya.

Susulan itu, Wang Kelian menjadi pekan mati hingga kini. Kerajaan Negeri Perlis cuba membangunkan semula kawasan pelancongan di Wang Kelian, namun ianya tidak semeriah dahulu.

Justeru itu, Kerajaan diharapkan dapat mengkaji dan mempertimbangkan semula untuk memberi kemudahan bergerak di antara kedua-dua negara seperti sebelum ini. Dengan kemudahan tersebut, ianya akan dapat menjana semula perkembangan ekonomi khususnya buat penduduk tempatan yang sebelum ini amat rancak sebelum ditutup sepenuhnya pada tahun 2015. Semasa adanya FreeFlow ini, Wang Kelian merupakan satu destinasi pelancongan yang amat meriah dan telah memberi ruang kepada peniaga-peniaga kecil di Perlis dan juga Selatan Thailand menambahkan pendapatan mereka."

[Menteri Dalam Negeri]

21. PR-1533-U(27)358

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan ini menggesa supaya Kerajaan mengkaji semula dasar sedia ada yang berkaitan Warisan Arkeologi Negara dan merangka satu pelan tindakan khusus bagi memartabatkan Warisan Arkeologi Negara yang ditemukan. Penemuan-penemuan arkeologi seperti artifak tembikar, seramik, lukisan purba, rangka manusia purba dan lain-lain artifak amat penting untuk dihayati dan dipelajari kerana data yang dihasilkan dapat membantu merungkai persoalan-persoalan tentang perkembangan hidup dan tamadun manusia silam.

Malahan, ia juga boleh dijadikan sebagai salah satu sumber rujukan pensejarahan negara yang utama. Akan tetapi masih banyak lagi tapak-tapak penemuan arkeologi yang ditemukan tidak dikaji sepenuhnya kerana beberapa faktor terutamanya kekangan kewangan hingga menyebabkan kebanyakan tapak tersebut ditinggalkan tanpa sebarang kajian menyeluruh mahupun pemeliharaan khusus.

Oleh hal yang demikian, kerajaan melalui Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya (MOTAC) wajar mengkaji dan merangka satu pelan tindakan bagi memartabatkan Warisan Arkeologi Negara yang ditemukan supaya tapak-tapak arkeologi tersebut dapat dijadikan sebagai subjek kebanggaan dan identiti negara yang berbilang kaum dan agama yang boleh dihayati dan diambil iktibar.

MOTAC amnya boleh mengambil contoh kerangka tindakan daripada negara lain seperti China, Korea, Jepun dan Turki tentang kaedah-kaedah kajian, pemeliharaan dan pemuliharaan yang telah mereka berjaya lakukan melalui kerjasama strategik antara negara.

Hal ini juga sekali gus akan dapat menangani isu kemerosotan minat generasi muda terhadap Sejarah kerana generasi ini dilihat lebih cenderung untuk mengikuti perkembangan teknologi digital dan hiburan. Pembentukan generasi muda yang bakal menjadi pemimpin negara amat penting melalui pendekatan Sejarah ini agar semangat kenegaraan atau cinta akan negara itu dapat dipupuk sebaiknya."

[Menteri Pelancongan, Seni dan Budaya]

22. PR-1533-U(27)359

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan ini menggesa supaya Kerajaan menyegerakan kelulusan dan penyaluran peruntukan pembangunan infrastruktur dan kemudahan terutamanya melibatkan penurapan tar di jalan-jalan yang menghubungkan laluan ke perkampungan Orang Asli dan memperbanyakkan pemasangan lampu jalan di Nenggiri, Kelantan.

Dalam Pilihan Raya Kecil (PRK) Dun Nenggiri baru-baru ini, pihak Kerajaan telah mengetahui bahawa kawasan tersebut memerlukan peruntukan pembangunan infrastruktur dan kemudahan yang menyeluruh khususnya di kawasan perkampungan Orang Asli seperti Pos Gob, Pos Tohoi, Pos Simpor dan Pos Pasik.

Oleh hal yang demikian, Kerajaan melalui Kementerian Kemajuan Desa dan Wilayah (KKDW) wajar mengambil perhatian dan tindakan segera terhadap kekurangan infrastruktur dan kemudahan di kawasan perkampungan Orang Asli di Nenggiri Kelantan kerana mereka juga adalah sebahagian daripada rakyat negara ini yang mempunyai hak untuk menikmati segala kemudahan yang disediakan Kerajaan."

[Menteri Kemajuan Desa dan Wilayah]

23. PR-1533-U(27)360

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan ini menggesa supaya Kerajaan Persekutuan melaksanakan pembayaran royalti petroleum kepada negeri Terengganu dan negeri Kelantan sebagai komitmen dalam memastikan pengagihan hasil petroleum yang adil dan saksama.

Tuntutan ini adalah selaras dengan hak rakyat dan negeri sebagaimana termaktub dalam Akta Kemajuan Petroleum 1974. Kedudukan pelantar minyak juga bersetentang dengan kawasan perairan Negeri Terengganu dan Kelantan. Prinsip Federalisme perlu dihormati dan dipatuhi Kerajaan Persekutuan dengan menunaikan hak yang dituntut oleh rakyat di kedua-dua negeri tersebut."

[Menteri Kewangan]

24. PR-1533-U(27)361

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan ini menggesa supaya Kerajaan Persekutuan melaksanakan pembayaran Wang Ehsan kepada negeri-negeri di bawah pentadbiran Pembangkang. Pembangunan seimbang antara wilayah amat penting agar rakyat menikmati kemudahan infrastruktur dan kemudahan yang setara. Bantuan Wang Ehsan ini akan dapat membantu negeri-negeri tersebut melaksanakan agenda pembangunan dan kesejahteraan rakyat amnya."

[Menteri Kewangan]

25. PR-1533-U(27)343

Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan ini menggesa Kerajaan untuk kembali mempertimbangkan pelaksanaan Cukai Barangan dan Perkhidmatan (GST). Dengan mengambil kira implikasi ekonomi Malaysia yang pada masa ini berada pada tahap yang agak baik serta kestabilan Kerajaan Perpaduan pimpinan YAB Perdana Menteri yang semakin mengukuh, telah ramai pihak termasuklah penganalisis bank berpendapat sekarang adalah masa yang tepat untuk Kerajaan memperkenalkan semula GST.

Menerusi GST, Kerajaan berpotensi untuk meluaskan lagi asas cukai bagi mengurangkan defisit fiskal, mewujudkan ruang utama untuk pelaburan infrastruktur serta menghasilkan peluang bagi mengawal hutang negara dengan lebih baik. Malah, dengan pelaksanaan berperingkat e-invois bermula 1 Ogos 2024, yang juga merupakan antara komponen GST, telah memberikan ruang yang baik untuk Kerajaan melaksanakan kembali GST.

Malaysia tidak harus tertinggal di belakang negara Asia Tenggara lain yang telah melaksanakan GST seperti Indonesia yang melaksanakan *Value Added Tax* (VAT) pada 1985, Thailand pada tahun 1992 dan Singapura pada 1994 selain GST ini telah dilaksanakan di lebih 150 negara.

Kerajaan boleh menstruktur semula GST dengan lebih kemas melalui kerangka dasar yang komprehensif meliputi semua barangan dan perkhidmatan dengan sesetengah barangan boleh dikecualikan, selain satu kadar cukai yang dianggap positif."

[Menteri Kewangan]

26. PR-1533-U(27)344

Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan ini menggesa Kerajaan untuk segera mengambil ketetapan dalam menangani isu kritikal kemudahan penjagaan kesihatan awam yang kekurangan tenaga mencukupi. Malah, hampir ke semua klinik dan hospital Kerajaan di seluruh negara dilaporkan beroperasi dalam keadaan kurang kakitangan sehingga menyebabkan berlaku lambakan tugas dan memanjangkan lagi tempoh menunggu.

Dengan mengambil kira laporan oleh Persatuan Perubatan Malaysia (MMA) yang mendapati hanya lima peratus kemudahan penjagaan kesihatan awam di negara ini mempunyai tenaga yang mencukupi, sudah tiba masanya untuk Kerajaan menyediakan solusi yang lebih konkrit serta komprehensif bagi mengelakkan keruntuhan sistem kesihatan negara.

Fenomena perhijrahan cendekiawan, dengan peningkatan mendadak doktor yang berhenti dan tidak menerima jawatan tetap adalah satu perkara yang serius dan memerlukan tindakan segera dari Kerajaan. Kebimbangan ini perlu dirawati menerusi reformasi industri kesihatan terutamanya apabila Kertas Putih Kesihatan telah diluluskan oleh Dewan yang mulia ini pada tahun lalu."

[Menteri Kesihatan]

27. PR-1533-U(27)345

Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan ini menggesa Kerajaan untuk mengeluarkan gula daripada diwartakan di bawah Akta Kawalan Harga dan Antipencatutan 2011 dalam usaha mengurangkan penyakit diabetes dalam kalangan rakyat Malaysia berbanding langkah Kerajaan memperkenalkan sistem penggredan untuk kandungan gula.

Harga gula di Malaysia kini kekal rendah dan di bawah harga siling adalah disebabkan pemberian insentif oleh Kerajaan sebanyak RM42 juta sebulan kepada semua pengilang gula di negara ini mulai November 2023 dan telah menyebabkan harga gula di Malaysia, yang bukan negara pengeluar gula, antara yang terendah di dunia.

Malah, Malaysia kini juga mempunyai kadar diabetes tertinggi di rantau Pasifik Barat dan antara tertinggi di dunia. Dan, dijangka tujuh juta individu berumur 18 tahun ke atas di Malaysia berpotensi menghidap penyakit kencing manis atau pra-diabetes menjelang tahun 2025.

Kerajaan perlu bertindak sebagaimana yang dilaksanakan oleh Kerajaan Barisan Nasional (BN) pada 2013, yang memansuhkan subsidi gula dan kerajaan Pakatan Harapan (PH) pada tahun 2019 yang mengenakan cukai ke atas minuman bergula yang secara tidak langsung akan dapat membendung krisis penyakit tidak berjangkit (NCD) di Malaysia dan mampu mengurangkan kos perubatan negara."

[Menteri Kewangan]

28. PR-1533-U(27)347

Dato' Sri Dr. Wee Jeck Seng [Tanjung Piai] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan ini menggesa Kerajaan untuk menubuhkan satu suruhanjaya bagi menyiasat kes-kes serta isu-isu jenayah eksploitasi kanak-kanak merangkumi penderaan, pengantunan dan eksploitasi yang semakin berleluasa di Malaysia.

Kebelakangan ini negara kita telah digemparkan dengan kes terkait 'Global Ikhwan Service and Business Holding' (GISB) sepertimana yang dilaporkan oleh pihak media dan juga isu membabitkan "Abang Bas" yang tular di media sosial yang memperlihatkan jenayah berkaitan kanak-kanak seakan sudah menjadi barah di negara kita.

Sehubungan itu, Kerajaan perlu mengambil langkah yang lebih tegas dalam menangani isu ini bagi memastikan kanak-kanak di negara kita dapat menikmati masa kecil mereka dalam persekitaran yang lebih selamat dan kondusif."

[Menteri Dalam Negeri]

29. PR-1533-U(27)349

Dato' Sri Dr. Wee Jeck Seng [Tanjung Piai] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan ini menggesa Kerajaan untuk menjalankan penelitian kajian yang menyeluruh bagi fasiliti ataupun jalan raya yang terdapat kebarangkalian dan boleh diklasifikasikan sebagai titik panas untuk berlakunya kejadian lubang benam (*sink hole*) yang semakin menjadi kerisauan dalam kalangan warga kota mutakhir ini.

Kebelakangan ini, kita telah dikejutkan dengan insiden yang mengakibatkan peristiwa menyayat hati, telah meragut nyawa seorang wanita susulan kejadian tanah mendap yang berlaku di kawasan Masjid India, di ibu kota Kuala Lumpur selain beberapa kejadian lain yang berlaku di Jalan Sultan Ismail, Pantai Dalam dan juga di Kompleks Bunga Raya, Terminal KLIA.

Kewujudan lubang benam ini ternyata mencetuskan polemik dalam kalangan rakyat mengenai sejauh manakah Kuala Lumpur ini selamat untuk diduduki pada masa akan datang. Pembangunan tanpa henti, sistem saliran yang huru hara, kejadian mendapan atau pasir jerlus, pengaliran keluar air bawah tanah, bebanan melampau, pergerakan fizikal termasuk pembangunan persekitaran dilihat antara faktor kepada fenomena ini untuk berlaku.

Oleh yang demikian, Kerajaan perlu mengambil pendekatan strategi yang lebih holistik bagi menyapakan keresahan rakyat dengan melakukan pemetaan semula serta ujian integriti untuk semua sistem saliran di seluruh Kuala Lumpur bagi memastikan tiada lagi kejadian yang tidak diingini daripada berlaku. Adalah lebih baik kita mencegah daripada merawat sebelum berlaku kejadian yang lebih teruk."

[Perdana Menteri]

30. PR-1533-U(27)351

Dato' Sri Dr. Wee Jeck Seng [Tanjung Piai] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan ini menggesa Kerajaan untuk meneliti dengan lebih mendalam dan penuh hikmah berhubung laporan bertajuk 'Transitioning Futures, Anticipating Change: Socioeconomic Futures of Malaysia's Climate and Demographic Transition', oleh Program Pembangunan Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (UNDP) yang membangkitkan kebimbangan mengenai perubahan akibat perubahan iklim dan demografi masa depan.

Hari terpanas Malaysia pada tahun 2050 dijangka mencecah pada suhu 40.8°C dan juga turut akan menjadi sebuah negara yang diklasifikasikan sebagai sangat tua (*super-aged*) menjelang tahun 2056.

Malaysia dianggar memerlukan hampir RM392 bilion bagi menyesuaikan diri dengan perubahan iklim dalam tempoh 50 tahun mendatang dan dengan pertumbuhan penduduk yang lebih perlahan dan tenaga kerja yang mengecut akan menyebabkan pertumbuhan Keluaran Dalam Negara Kasar (KDNK) negara menurun sebanyak satu pertiga menjelang 2050.

Justeru, Kerajaan perlu mengambil pendekatan proaktif bermula sekarang dalam menangani isu perubahan iklim dan isu tenaga kerja yang semakin tua yang secara tidak langsung memberi kesan kritikal terhadap struktur ekonomi serta pasaran buruh kerana kedua-duanya mempengaruhi mata pencarian dan kestabilan ekonomi negara."

[Menteri Sumber Asli dan Kelestarian Alam]

31. PR-1533-U(27)362

Datuk Seri Panglima Madius Tangau [Tuaran] akan mencadangkan :

"Menerima kewujudan Seksyen (1) Perkara 112C Bahagian 4 Jadual Kesepuluh dan Seksyen (2) Bahagian 4 Jadual Kesepuluh dalam Perlembagaan Persekutuan serta penguatkuasaannya dan menerima hakikat bahawa hak ini adalah hak-hak Perlembagaan Rakyat Sabah.

Menerima juga hakikat bahawa terdapat kekeliruan dalam pelaksanaan hak-hak perlembagaan ini dan bahawa selama 44 tahun (1974 – 2018), kadar pemberian khas di bawah peruntukan tersebut gagal dikaji oleh Kerajaan Persekutuan.

Memperakui langkah-langkah yang telah diambil oleh pihak kerajaan selepas penubuhan kerajaan Pakatan Harapan 2018 sehingga kini iaitu bermula dengan menaikkan pemberian kepada RM53.4 juta, kemudian dinaikkan Kerajaan Perikatan Nasional ke RM125.6 juta, pada tahun 2023, dan kemudian Kerajaan Madani naikkan kepada RM300 juta dan baru-baru ini dinaikkan lagi kepada RM600 juta.

Dan menerima hakikat bahawa semua langkah-langkah ini bersifat sementara (interim) sebelum Kerajaan Sabah dan Kerajaan Persekutuan bersetuju untuk melaksanakan hak Perlembagaan Rakyat Sabah sepenuhnya.

Menerima hakikat bahawa pelaksanaan ini mengambil masa begitu panjang sehingga sekarang iaitu negara Malaysia sudah berusia 61 tahun.

Maka, Tuaran ingin mengusulkan supaya Dewan yang mulia ini membuat keputusan untuk melaksanakan Hak Perlembagaan Rakyat Sabah ini secara tuntas termasuk meminda perkara 97 (1) Perlembagaan Malaysia untuk membolehkan kerajaan Sabah memungut 40% daripada pungutan hasil Persekutuan daripada Sabah secara langsung."

[Perdana Menteri]

32. PR-1533-U(27)363

Datuk Seri Panglima Madius Tangau [Tuaran] akan mencadangkan :

"Menerima sejarah perang saudara di Selatan Filipina pada awal 70-an yang mengakibatkan ribuan pelarian perang dari Filipina melarikan diri ke Sabah. Menerima hakikat bahawa Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu (PBB) melalui Suruhanjaya Tinggi Persatuan Bangsa-Bangsa Bersatu Untuk Pelarian (UNHCR) telah turun padang dan membantu pelarian ini dengan mewujudkan sekurang-kurang lima (5) skim penempatan pelarian di Sabah (Telipok, Kinarut, Kampung Bahagia Sandakan, Kampung Selamat Semporna dan Kampung Hidayat Tawau).

Dan menerima hakikat kerajaan Sabah telah bekerjasama dengan UNHCR sehingga mewujudkan sebuah bahagian di Jabatan Ketua Menteri untuk menguruskan penempatan UNHCR ini.

Menerima juga hakikat apabila setelah UNHCR menyerahkan penempatan ini kepada Federal Task Force di bawah Majlis Keselamatan Negara, terdapat kecelaruan dari segi urus tadbir pelarian perang Filipina di Sabah, sehinggakan penempatan mereka telah bercampur aduk dengan mereka yang bukan pelarian yang menyebabkan banyak masalah dari segi urus tadbir kewarganegaraan dan pelbagai aspek bantuan kemanusiaan.

Menerima hakikat bahawa pelarian perang Filipina ini telah diberi pelbagai dokumen bermula dengan kad burung-burung, kad banci dan selepas itu dokumen IMM13 sehingga sekarang. Menerima juga hakikat bahawa pelbagai pendekatan untuk menaik taraf bentuk dan cara pengeluaran dokumen ini telah banyak dipolitikkan dan akhirnya kini tidak ada kata putus apakah dokumen baru yang diberikan kepada golongan pelarian perang Filipina ini.

Menerima juga hakikat bahawa satu Suruhanjaya Siasatan Diraja telah ditubuhkan oleh Parlimen Malaysia mencari penyelesaian tuntas terhadap kehadiran golongan pelarian perang Filipina di Sabah, namun itu pun telah gagal memberi apa-apa penyelesaian. Malah ramai yang menganggap langkah ini sebagai mainan politik semata-mata.

Oleh sebab itu, Tuaran mengesyorkan supaya Dewan yang mulia ini membahaskan masalah pelarian perang Filipina dengan mengambil kira bagaimanakah masa depan mereka yang kini sudah tiga generasi selepas beranak pinak di Sabah, sehingga kerajaan dapat mengambil tindakan yang tegas sebelum masalah ini menjadi lebih besar yang boleh menggugat kestabilan dan kedaulatan negara."

[Perdana Menteri]

33. PR-1533-U(27)364

Datuk Seri Panglima Madius Tangau [Tuaran] akan mencadangkan :

"Menerima hakikat bahawa masih terdapat beberapa negara yang mengeluarkan Travel Advisory Note terhadap rakyat mereka.

Dan menerima hakikat bahawa Travel Advisory Note ini membantutkan pelaburan dan perkembangan industri pelancongan terutama sekali di Pantai Timur, Sabah.

Menerima hakikat bahawa kerajaan telah pun menubuhkan Kawasan Keselamatan Khas Pantai Timur Sabah (ESSCOM) pada 1 April 2013 dan telah pun beroperasi selama 11 tahun hingga kini.

Menerima juga hakikat bahawa Kerajaan Sabah sudah membelanjakan berjuta ringgit untuk ESSCOM.

Menerima hakikat bahawa dua taman perindustrian di Sabah terletak di Pantai Timur iaitu Kluster Industri Minyak Sawit (POIC) Sandakan dan POIC Lahad Datu, yang mana kejayaan mereka adalah bergantung kepada hal-ehwal keselamatan.

Oleh itu, Dewan yang mulia ini perlu ditangguhkan untuk membincangkan langkah-langkah yang perlu diambil bagi memastikan keadaan keselamatan di Pantai Timur Sabah terkawal, sehingga negara-negara yang mengeluarkan Travel Advisory Note tersebut mengubah amaran atau dasar mereka."

[Menteri Dalam Negeri]

34. PR-1533-U(27)365

Datuk Seri Panglima Madius Tangau [Tuaran] akan mencadangkan :

"Menerima hakikat bahawa kos pembekalan elektrik (penjanaan, penghantaran dan pengagihan) di Sabah adalah lebih tinggi daripada kadar jualan seunit elektrik menyebabkan Sabah Electricity Sdn. Bhd. (SESB) mengalami kerugian dan terpaksa bergantung kepada subsidi sokongan tarif (TSS) daripada persekutuan dengan kadar RM850 juta setahun.

Menerima juga hakikat bahawa kerajaan perlu mengambil langkah-langkah bagi memastikan penjanaan elektrik mencapai 40% rizab margin dan kos pembekalan elektrik berada di bawah paras jualan untuk mengurangkan beban Kerajaan Persekutuan dalam menampung subsidi sokongan tarif (TSS).

Oleh itu, maka dengan ini Tuaran mengesyorkan agar Dewan yang mulia ini dapat membahaskan langkah-langkah yang boleh diambil sehingga kerajaan dapat mencari jalan penyelesaian yang tepat untuk menstabilkan bekalan elektrik di Sabah."

[Menteri Peralihan Tenaga dan Transformasi Air]

35. PR-1533-U(27)366

Datuk Seri Panglima Madius Tangau [Tuaran] akan mencadangkan :

"Menerima hakikat bahawa import makanan negara masih lagi tinggi termasuklah makanan ternakan.

Dan menerima hakikat bahawa tanah yang masih lagi luas untuk dimajukan sebagai tanah pertanian terdapat di Sabah dan Sarawak.

Menerima juga hakikat infrastruktur perhubungan masih lagi pada tahap yang rendah menyebabkan pelbagai usaha untuk meningkat keterjaminan makanan terhalang.

Maka itu, Tuaran mengusulkan agar Dewan yang mulia ini ditangguhkan untuk membincangkan langkah-langkah dalam mengatasi dan menaik taraf jalan-jalan pertanian di Sabah dan Sarawak."

[Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan]

36. PR-1533-U(27)367

Datuk Seri Panglima Madius Tangau [Tuaran] akan mencadangkan :

"Menerima hakikat bahawa kawal selia bekalan Elektrik di Sabah telah pun diserahkan kepada Kerajaan Sabah daripada Kerajaan Persekutuan selepas Kelulusan Rang Undang-Undang Tenaga Boleh Baharu (Pindaan) 2023 (Akta 725) dan Rang Undang-Undang Pihak Berkuasa Pembangunan Tenaga Lestari (Pindaan) 2023 (Akta 726) dalam sidang Dewan Rakyat pada tahun 2023.

Menerima hakikat penyerahan kawal selia telah dimuktamadkan selepas Dewan Undangan Negeri (DUN) Sabah meluluskan tiga Rang Undang-Undang (RUU) Perlembagaan Negeri Sabah pada 03 Januari 2024 berkaitan pengambilalihan kuasa kawal selia bekalan elektrik daripada kerajaan Persekutuan membabitkan RUU Bekalan Elektrik 2024, Tenaga Boleh Baharu 2024 dan RUU Suruhanjaya Tenaga Sabah (Pindaan) 2024.

Dan menerima hakikat bahawa kawal selia bekalan elektrik di Sabah kini berada di bawah Suruhanjaya Tenaga Sabah (ECoS), manakala Wilayah Persekutuan Labuan masih di bawah seliaan Suruhanjaya Tenaga (ST) Malaysia.

Menerima juga hakikat bahawa syarikat Sabah Electricity Sdn. Bhd. (SESB) merupakan satu-satunya syarikat utiliti yang membekalkan tenaga elektrik kepada Wilayah Sabah dan Wilayah Persekutuan Labuan.

Dan menerima hakikat bahawa jarak geografi Labuan adalah lebih dekat dengan Sabah berbanding dengan Semenanjung Malaysia.

Justeru, Tuaran mengesyorkan agar Dewan yang mulia ini ditangguhkan bagi membuat keputusan pemindahan kawal selia bekalan elektrik Labuan daripada ST kepada ECoS bagi memudahkan pemantauan, meningkatkan kecekapan pengurusan serta mempermudah segala urusan dan menjimatkan kos."

[Menteri Peralihan Tenaga dan Transformasi Air]

37. PR-1533-U(27)368

Datuk Seri Panglima Madius Tangau [Tuaran] akan mencadangkan :

"Menerima hakikat sejarah bahawa Pulau Labuan diserahkan oleh Kerajaan Sabah menjadi Wilayah Persekutuan dengan niat suci untuk tujuan membangunkan Labuan dengan pesat.

Menerima hakikat Kerajaan Persekutuan telah gagal membangunkan Labuan termasuklah menyediakan utiliti bekalan air dan elektrik.

Menerima hakikat bahawa rakyat Labuan adalah juga rakyat Sabah yang masih terikat dengan adat istiadat Sabah dan oleh itu masih lagi memerlukan perkhidmatan sistem Mahkamah Anak Negeri dan seterusnya memerlukan bimbingan dan perkhidmatan di pelbagai agensi Kerajaan Sabah.

Menerima hakikat bahawa penyerahan Labuan sebagai Wilayah Persekutuan telah dibuat tanpa mengambil kira kesan terhadap persempadanan Sabah.

Dan menerima hakikat penyerahan Labuan sebagai Wilayah Persekutuan tidak diberi pampasan walau satu sen pun kepada Sabah.

Menerima hakikat bahawa Pulau Labuan terlalu dekat dengan Sabah, dan penduduk serta rakyat Labuan mempunyai ikatan yang sangat kuat dengan penduduk Sabah.

Maka dengan itu, Tuaran mengusulkan di Dewan yang mulia ini agar Kerajaan Persekutuan mengembalikan semula Labuan kepada Sabah."

[Perdana Menteri]

**RISALAT-RISALAT YANG DIBAWA KE DALAM MESYUARAT
(DEWAN RAKYAT)**

<u>TAHUN 2024</u>	<u>RISALAT/DOKUMEN</u>	<u>TARIKH DIBENTANGKAN</u>
DR. 27	Penyata Jawatankuasa Pilihan Khas Kesihatan mengenai Pendigitalan Sistem Kesihatan di Malaysia	14 November 2024
DR. 28	Penyata Jawatankuasa Pilihan Khas Kesihatan mengenai Transformasi Negara Tua di Malaysia	14 November 2024
ST. 171	Laporan Tahunan dan Penyata Kewangan Lembaga Pembiayaan Perumahan Sektor Awam (LPPSA) Bagi Tahun 2022	14 November 2024

****UCAPAN-UCAPAN
(PERATURAN MESYUARAT 17)
(KAMAR KHAS)**

Ahli Yang Berucap	Tajuk Ucapan	Menteri Yang Bertanggungjawab
YB Tuan Roslan bin Hashim (Kulim Bandar Baharu)	1. Peruntukan yang Lebih Besar untuk Penurapan dan Lampu Jalan di Jalan FT136 Kulim Ke Bandar Baharu	1. YB Menteri Kerja Raya
YB Puan Teresa Kok Suh Sim (Seputeh)	1. Status Terkini Projek Penanaman Satu Juta Pokok Jenis Hutan di Hutan Simpanan Kekal di Sabah di bawah Yayasan Pemuliharaan Hijau Minyak Sawit Malaysia (MPOGCF) 2. Menetapkan Spesifikasi Papan Pintar Interaktif (Interactive Smart Board) yang sesuai digunakan di Sekolah Rendah dan Sekolah Menengah	1. YB Menteri Perlindungan dan Komoditi 2. YB Menteri Pendidikan

**** Ucapan Di Bawah Usul Berkenaan Perkara Tadbir Kerajaan (Peraturan Mesyuarat 17)**